

ПРАВИЛНИК
о спровођењу избора у Босни и Херцеговини

Сарајево, април 2018. године

На основу члана 2.9 став (1) тачке 2. и 7, а у вези с чланом 1.5, 5.3 став (1), 5.4, 5.6 став (2), 5.7 став (1) 5.10, 5.21, 5.22 став (1), 5.26 став (1), 5.27 став (1), 5.29 и 5.32 став (2) и Главе 14. Изборног закона Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 и 31/16), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је, на 15. сједници, одржаној 26.04.2018. године, донијела

ПРАВИЛНИК о провођењу избора у Босни и Херцеговини

ДИО ПРВИ – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим правилником утврђује се:

- а) контрола, паковање, достава и предаја изборног материјала од Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Централна изборна комисија БиХ) према општинској изборној комисији, градској изборној комисији и Изборној комисији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: изборна комисија) – члан 5.4 став (3);
- б) дужност предсједника бирачког одбора и улога чланова бирачких одбора, контрола, достава и предаја изборног материјала од изборне комисије на бирачка мјеста, начин гласања и утврђивања изборних резултата на бирачким мјестима, начин бројања гласачких листића и гласова на редовним бирачким мјестима, бирачким мјестима за гласање у одсуству, бирачким мјестима у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ДКП БиХ), гласача који гласају путем мобилних тимова и путем поште, обрасци на бирачким мјестима и начин гласања бирача који гласају изван Босне и Херцеговине и начин примопредаје изборног материјала између изборне комисије и Централне изборне комисије БиХ након дана одржаних избора – члан 1.5 став (3), 3.17 став (3), 5.3 став (1), 5.4, 5.6 став (2), 5.7 став (1), 5.21, 5.22 став (1) и 5.24;
- ц) начин паковања изборног материјала на редовним бирачким мјестима у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација БиХ) и Републици Српској, на бирачким мјестима за гласање у одсуству, на бирачким мјестима овлаштеним за гласање непотврђеним-конвертованим гласачким листићима и мобилним тимовима – 5.26 став (1) и
- д) начин и рокови за објаву прелиминарних, незваничних и некомплетних резултата избора (у даљњем тексту: непотпуни прелиминарни изборни резултати), након утврђивања резултата гласања на бирачком мјесту, начин и рокови бројања гласачких листића од стране изборне комисије у циљу обједињавања утврђених изборних резултата, обрада и контрола утврђених изборних резултата од стране изборне комисије и Централне изборне комисије БиХ, начин и рокови за објаву

изборних резултата и стављање на увид јавности табеларног приказа изборних резултата, начин и рокови за потврђивање изборних резултата и објава расподијељених мандата по политичким субјектима и кандидатима унутар тих политичких субјеката – члан 5.27 став (1), 5.29 и 5.32 став (2).

Члан 2. (Појмови)

Поједини изрази кориштени у овом правилнику значе:

- 1) "Водич за гласање путем поште" подразумијева писану инструкцију за бираче о начину гласања путем поште;
- 2) "ЈИИС апликација" подразумијева рачунарски софтвер за унос и обраду изборних резултата по бирачким мјестима, изборним јединицама и укупних изборних резултата политичких субјеката;
- 3) "У-фолија" је провидна пластична фолија у коју се пакује изборни материјал;
- 4) "Мобилни тим" је бирачки одбор који омогућава гласање бирачима који су везани за домове и установе;
- 5) "Систем већинског гласа" је изборни систем према којем мандат добија кандидат који освоји највише гласова
- 6) "Отворена листа" је појам који се у сврху овог правилника користи на обрасцима приликом бројања гласова датих кандидатима унутар политичког субјекта – лични гласови у изборном систему пропорцијалне заступљености.

ДИО ДРУГИ – СПРОВОЂЕЊЕ ОПШТИХ ИЗБОРА

ГЛАВА I. ПРИМОПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 3. (Изборни материјал)

(1) Централна изборна комисија БиХ обезбеђује свим формираним бирачким мјестима, осим за бирачка мјеста из ове Главе, Одјељак Џ, изборни материјал који се састоји од:

- a) осјетљивог изборног материјала:
 - 1) гласачки листићи,
 - 2) обрасци из члана 91. овог правилника и
 - 3) изводи из коначног Централног бирачког списка по бирачким мјестима (за бираче који гласају на редовном бирачком мјесту, бираче који имају статус расељеног лица, бираче који имају право гласати непотврђеним гласачким листићима и бираче с посебним потребама) и
- б) осталог изборног материјала:
 - 1) кандидатске листе и
 - 2) дио потрошног бирачког материјала (постери, гласачке кабине и др.).

(2) Централна изборна комисија БиХ одговорна је за дистрибуцију и безбједност изборног материјала из става (1) овог члана до изборне комисије.

(3) Изборна комисија, од момента преузимања изборног материјала од Централне изборне комисије БиХ, одговорна је за доставу и расподјелу изборног материјала по бирачким одборима на подручју основне изборне јединице и за његову безбједност до момента предаје бирачким одборима. Изборна комисија је, од момента преузимања цјелокупног изборног материјала од бирачких одбора, одговорна за безбједност изборног материјала, до његовог уручења Централној изборној комисији БиХ.

(4) За примопредају изборног материјала из става (3) овог члана од и према Централној изборној комисији БиХ одговоран је предсједник изборне комисије или члан изборне комисије кога овласти предсједник.

(5) Гласачки листићи из става (1) тачка а) алинеја 1. овог члана су:

- а) гласачки листићи за редовно бирачко мјесто,
- б) гласачки листићи са посебном заштитом за гласање у ДКП-има и
- ц) гласачки листићи са посебном заштитом за гласање путем поште.

(6) Гласачки листићи са посебном заштитом за гласање у ДКП-има имају отисак штамбиља са називом одговарајућег ДКП БиХ, а гласачки листићи са посебном заштитом за гласање путем поште имају ознаку “ПОШТА/ПОШТА“.

Члан 4.

(Достава изборног материјала – члан 5.3 Изборног закона БиХ)

Централна изборна комисија БиХ изборној комисији доставља изборни материјал из члана 3. став (1) тачка а) алинеје 1) и 2) и тачке б) алинеје 1) овог правилника, најкасније три дана прије дана одржавања избора, а из тачке а) алинеја 3) и остали изборни материјал из тачке б) алинеја 2) овог правилника, најкасније 20 дана прије дана одржавања избора.

Члан 5.

(Обрасци ПО-1 и ПО-2 – члан 5.4 став (2) Изборног закона БиХ)

(1) Надлежна изборна комисија дужна је током преузимања изборног материјала од Централне изборне комисије БиХ проверити укупан број примљених кутија гласачких листића и осталог изборног материјала и потврдити пријем у одговарајуће примопредајне обрасце изборног материјала – образац ПО-1 и образац ПО-2).

(2) Потписану копију образца из става (1) овог члана изборна комисија задржава за своје потребе, а остале копије задржава Централна изборна комисија БиХ.

(3) Уколико изборна комисија, након пријема изборног материјала из става (1) овог члана, уочи одређене недостатке у погледу количине и врсте примљеног изборног материјала, дужна је одмах, а најкасније у року од 12 сати од пријема изборног материјала, писмено извијестити Централну изборну комисију БиХ како би се отклонили уочени, али оправдани недостаци.

Члан 6.

(Паковање и примопредаја гласачких листића – члан 5.4 став (1) и (3) Изборног закона БиХ)

(1) Гласачки листићи достављају се изборној комисији запаковани у одговарајући број палета у зависности од укупног броја кутија гласачких листића који се испоручују датој основној изборној јединици.

(2) Гласачки листићи за бирачка мјеста на територији дате основне изборне јединице запаковани су у кутије. Свако бирачко мјесто добија једну или више кутија с гласачким листићима одговарајућег типа у зависности од типа бирачког мјеста (редовно бирачко мјесто или бирачко мјесто за гласање у одсуству).

(3) Свака палета с гласачким листићима означава се следећим подацима:

- а) јединственом ознаком, односно серијским бројем палете;
- б) називом основне изборне јединице;
- ц) бројем кутија које се налазе на палети;
- д) бројевима бирачких мјеста на које се кутије с те палете односе и
- е) подацима о укупном броју и типу гласачких листића који се налазе на палети.

(4) Свака кутија с гласачким листићима означава се следећим подацима:

- а) бројем бирачког мјеста;
- б) називом основне изборне јединице;
- ц) ознаком типа гласачких листића који су запаковани у кутију;
- д) подацима о укупном броју гласачких листића запакованих у кутију и
- е) подацима о редном броју кутије и укупном броју кутија за дато бирачко мјесто.

(5) Централна изборна комисија БиХ ће посебном одлуком одредити лица која ће вршити надзор над израдом папира за гласачке листиће са воденим жигом и његовог паковања на палете.

(6) Централна изборна комисија БиХ ће током штампања и паковања гласачких листића у штампарији посебном одлуком именовати комисију из реда запослених Секретаријата Централне изборне комисије БиХ за стални надзор и контролу штампања и паковања гласачких листића, што подразумијева и контролна бројања, методом случајног узорка, гласачких листића прије паковања у пластичне фолије. Овом одлуком ће Централна изборна комисија БиХ одредити и једног члана Централне изборне комисије БиХ за координацију рада ове комисије.

(7) Лица из става (5), односно комисија из става (6) овог члана дужна је редовно достављати информацију у писаном облику о току реализације одређених активности, те по завршетку подноси писани извјештај о извршеном надзору и контроли израде папира за гласачке листиће, односно штампању и паковању гласачких листића.

Члан 7.

(Редовно бирачко мјесто – члан 5.4 став (1) и (3) Изборног закона БиХ)

(1) Редовно бирачко мјесто добија број гласачких листића према броју бирача на изводу из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто, који се заокружује на следећих 10.

(2) Пакети с гласачким листићима за редовно бирачко мјесто садрже одговарајући број паковања (пластичних врећица) од 100 гласачких листића истог типа. Ако је број гласачких листића за одређено редовно бирачко мјесто мањи од 100 или ако укупан број листића није дјељив са 100, остатак гласачких листића ће бити смјештен у посебно паковање, ако та разлика буде већа од 50. Ако та разлика буде износила 50 или мање гласачких листића, листићи ће бити смјештени у исто паковање са 100 листића.

(3) Свако паковање означава се подацима о типу гласачких листића, бројем редовног бирачког мјеста и укупним бројем гласачких листића који се налазе у паковању, уз нумерацију броја паковања за сваки ниво на начин који одреди Централна изборна комисија БиХ.

Члан 8.

(Бирачко мјесто за гласање непотврђеним-конвертованим гласачким листићима)

(1) Централна изборна комисија БиХ за бирачка мјеста одређена за гласање непотврђеним-конвертованим гласачким листићима пакује гласачке листиће у коверте за гласање непотврђеним-конвертованим гласачким листићима са заштитном ковертом.

(2) Коверте из става (1) овог члана се пакују у картонске кутије на којој се налази број бирачког мјеста, број коверата и потпис овлашћеног лица Централне изборне комисије БиХ.

(3) Укупан број комплета с гласачким листићима из става (1) овог члана износи 10% од броја бирача са списка бирача који имају право гласати непотврђеним-конвертованим гласачким листићима, увећан за број бирача који су гласали непотврђеним-конвертованим гласачким листићима на задњим проведеним изборима заокружен на првих 10.

Члан 9.

(Бирачко мјесто за гласање у одсуству)

(1) Гласачки листићи за гласање у одсуству су запаковани у коверте у којима се налази одговарајућа комбинација гласачких листића по основним изборним јединицама за које су бирачи уписаны у извод из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица. Једна комбинација гласачких листића за гласање у одсуству подразумијева по један гласачки листић за сваки изборни ниво.

(2) Укупан број различитих комбинација гласачких листића посебно се утврђује за сваке изборе и зависи од врсте избора који се спроводе.

(3) Број различитих комбинација гласачких листића које добија једна основна изборна јединица одређен је бројем бирача који су уписаны у извод из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица.

(4) Шифра одређене комбинације гласачких листића и називи основних изборних јединица на које се комбинација односи одштампани су на свакој коверти с комбинацијом гласачких листића за гласање у одсуству.

(5) Бирачко мјесто за гласање у одсуству добија одговарајући број коверти с комбинацијама гласачких листића према броју бирача у изводу из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица. Овом броју додаје се резервни број сваке комбинације у износу 10% од укупног броја бирача на изводу из Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица, заокружен на сљедећих пет.

(6) Коверте с комбинацијама гласачких листића за гласање у одсуству пакују се у кутије, с тим да су различите комбинације унутар сваке кутије посебно одијељене. На свакој кутији за бирачка мјеста за гласање у одсуству, осим података које садрже и кутије с гласачким листићима за редовна бирачка мјеста, укључује се подatak: листа комбинација с гласачким листићима која се налази на кутији с назначеним бројем коверти за сваку комбинацију.

Члан 10. (Мобилни тим)

(1) Гласачки листићи за мобилни тим пакују се у заштитне коверте на којима је уписан број комбинације.

(2) Коверте из става (1) овог члана и заштитне – персонализиране коверте се пакују у картонску кутију на којој се налази број мобилног тима, број коверата и потпис овлашћеног лица Централне изборне комисије БиХ.

(3) Укупан број комплета с гласачким листићима из става (1) овог члана једнак је броју бирача на изводу из Централног бирачког списка за мобилни тим:

- a) заокружен на првих 10 уколико су бирачи који гласају путем мобилног тима из те основне изборне јединице и
- b) увеђан за један уколико је број бирача до пет, за два уколико је број бирача до десет и за три уколико је број бирача већи од десет за бираче који гласају путем мобилног тима, а нису из те основне изборне јединице.

Члан 11. (Записник о раду бирачког одбора – члан 5.7 став (1) Изборног закона БиХ)

Бирачки одбор задужује изборни материјал од изборне комисије на обрасцу Записник о раду бирачког одбора ЗАРБО (у даљњем тексту: Записник) који је саставни дио овог правилника. Записник је сачињен тако да свака страница има своју копију на којој се пресликовају подаци уписані на страници. Записник за бирачке одборе у Брчко дистрикту БиХ сачињен је тако да има двије оригиналне странице које имају своје копије.

Члан 12. (Предаја изборног материјала изборној комисији – члан 5.26 Изборног закона БиХ)

(1) Након затварања бирачких мјеста и окончања процеса бројања и свих активности на бирачком мјесту, бирачки одбор доставља изборној комисији спакован изборни материјал на начин прописан чл. 54. до 58. овог правилника.

(2) Изборна комисија при преузимању изборног материјала од бирачког одбора провјерава да ли је изборни материјал спакован на прописан начин и потврђује пријем у примопредајном обрасцу изборног материјала БО-ИК. Уколико уочи одређене недостатке, враћа изборни материјал бирачком одбору да отклони уочене недостатке. Изборна комисија припрема примљени изборни материјал с бирачких мјеста за предају Централној изборној комисији БиХ.

Члан 13.

(Предаја изборног материјала Централној изборној комисији БиХ – члан 5.27 Изборног закона БиХ)

(1) Централна изборна комисија БиХ приликом преузимања изборног материјала од изборне комисије провјерава да ли је изборни материјал спакован у складу с чл. 54. до 58. овог правилника, потврђује пријем у одговарајуће примопредајне обрасце изборног материјала, како слиједи:

- а) примопредајни образац бирачког материјала ПО-3 – изборни материјал с бирачких мјеста за гласање у одсуству и непотврђеним гласачким листићима;
- б) примопредајни образац бирачког материјала ПО-4 – документација за Централну изборну комисију БиХ и
- ц) примопредајни образац бирачког материјала ПО-5 – изборни материјал с редовних бирачких мјеста.

(2) У случају да основна изборна јединица има већи број бирачких мјеста од броја рубрика наведених у примопредајном обрасцу, употребиће већи број претходно припремљених примопредајних образаца, уз назнаку на сваком обрасцу о називу и шифри основне изборне јединице за коју се образац попуњава.

(3) Потписану копију образаца из става (1) овог члана изборна комисија задржава за своје потребе, а остале копије задржава Централна изборна комисија БиХ.

Члан 14.

(Гласачка кутија)

(1) Изборна комисија дужна је гласачке кутије прописно ускладиштити, евидентирати њихово бројно стање и евентуална оштећења и недостатке те чувати за потребе наредних избора као стално материјално средство.

(2) Евиденцију бројног стања гласачких кутија из става (1) овог члана изборна комисија доставља Централној изборној комисији БиХ уз редовни извјештај о раду.

Члан 15.

(Дужност предсједника бирачког одбора и улога чланова бирачког одбора у процесу гласања)

(1) Предсједник управља радом бирачког одбора и заједно с члановима бирачког одбора одговоран је за законитост рада на бирачком мјесту; одржава интегритет процеса гласања,

односно бројања и одржава мир и ред на бирачком мјесту и његовој околини; попуњава све потребне обрасце; осигурува да на бирачком мјесту не буде оружја или опасних предмета; помаже бирачима којима треба додатно објашњење о процесу гласања; рјешава сва питања која се односе на идентификацију и право гласа бирача и евидентира у Записник вријеме и околности свих изнимних догађаја на бирачком мјесту, на начин да на сваки приговор уписан у Записник напише да ли је приговор оправдан или неоправдан те шта је предузето уколико је приговор оправдан и одређује дужности сваком члану бирачког одбора. Предсједник бирачког одбора за бираче чије име није уписано на бирачком списку на том бирачком мјесту је обавезан да изврши проверу са надлежном изборном комисијом на којем бирачком мјесту тај бирач гласа.

(2) Члан бирачког одбора задужен за контролу реда обезбеђује контролу кретања бирача на бирачком мјесту.

(3) Члан бирачког одбора задужен за идентификацију провјерава идентитет бирача; проналази бирачево име у изводу из Централног бирачког списка; упозорава бирача да се мора потписати идентично као на идентификационом документу и обезбеђује да се бирач потпише поред свог имена у изводу из Централног бирачког списка након чега наглас изговара име и презиме бирача на начин да сва лица која су се затекла на бирачком мјесту то јасно чују.

(4) Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића издаје гласачке листиће бирачу; објашњава бирачу како треба исправно да испуни гласачке листиће и упућује бирача према слободном простору на којем му се омогућава тајност гласања (у даљњем тексту: гласачка кабина). Ако бирач оштети гласачки листић, поступа се у складу са чланом 5.20 Закона, а под оштећеним гласачким листићем подразумијева се неупотребљив гласачки листић: физички оштећен или погрешно попуњен гласачки листић.

(5) Члан бирачког одбора задужен за контролу гласачке кутије упућује бирача да убаци све преузете гласачке листиће, један по један у гласачку кутију и напусти бирачко мјесто; обезбеђује да ниједан бирач не напусти бирачко мјесто док у гласачку кутију не убаци гласачке листиће и осигурува да се само гласачки листићи убацују у гласачку кутију.

(6) Ако се бирачки одбор састоји од предсједника и два члана, члан бирачког одбора задужен за контролу реда истовремено ће обављати и контролу гласачке кутије, док ће члан бирачког одбора задужен за идентификацију истовремено обављати и издавање гласачких листића.

(7) Чланови бирачког одбора индивидуално одговарају за учињене неправилности у оквиру задужења које добију од предсједника бирачког одбора у складу са Изборним законом БиХ и подзаконским актима Централне изборне комисије БиХ.

(8) Предсједник бирачког одбора одговоран је и за учињене неправилности члана бирачког одбора, уколико није евидентирао уочене неправилности и одмах извијестио надлежну изборну комисију.

(9) Предсједник и чланови бирачког одбора одговорни су за исправно бројање гласачких листића као и исправно паковање изборног материјала.

Члан 16.

(Дан уочи избора на редовном бирачком мјесту – члан 5.3 став (1) Изборног закона БиХ)

(1) Изборна комисија доноси план предаје изборног материјала бирачком одбору.

(2) Према плану из става (1) овог члана, изборна комисија ће дан прије, а најкасније 12 часова прије отварања бирачких мјеста, доставити бирачком одбору изборни материјал на бирачко мјесто и то:

- a) извод из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто;
- б) одговарајући број гласачких листића;
- ц) одговарајући број гласачких кутија;
- д) комплет образца за бирачко мјесто;
- е) кандидатске листе, односно постере с изгледом гласачких листића на којима се гласа у тој изборној јединици;
- ф) постере с упутствима о начину гласања и информативним садржајима за бираче;
- г) Записник из члана 11. став (1) овог правилника и
- х) потрошни материјал према спецификацији из Записника неопходан за процес гласања и бројања гласачких листића.

(3) Бирачки одбор провјерава да ли је изборни материјал који је примио од изборне комисије комплетан и у исправном стању, и потписује у Записник, као и начин складиштења оригинално преузетог изборног материјала од момента преузимања до момента почека рада бирачког одбора. Уколико бирачки одбор утврди да изборни материјал није комплетан, одмах о томе обавјештава изборну комисију која је обавезна да у контакту с Централном изборном комисијом БиХ отклони све недостатке у најкраћем року.

(4) Након примљеног изборног материјала предсједник и чланови бирачког одбора провјеравају простор који је предвиђен за бирачко мјесто и отклањају евентуалне недостатке ако утичу на законитост рада бирачког одбора. Запажање о стању бирачког мјеста уписује се у Записник. Предсједник и чланови бирачког одбора одговорни су за безbjедност бирачког материјала на бирачком мјесту од тренутка пријема материјала па до завршетка свих својих дужности након затварања бирачког мјеста, окончања процеса бројања и уручења гласачког материјала.

(5) Бирачки одбор уклања с бирачког мјеста све ознаке и обиљежја која упућују на политичке странке, вјерске симbole, као и остale ознаке које могу имати дискриминационо значење. Бирачки одбор поставља на видном мјесту ознаку бирачког мјеста, улаза и излаза, смјера локације бирачког мјеста, забране уношења и показивања оружја и опасних предмета, забране пушења, забрана употребе foto-aparата, камере, мобилног телефона или других средстава којима се може снимити или испоручити звучни, видео или текстуални садржај на бирачком мјесту од момента преузимања гласачког листића па до напуштања бирачког мјеста, и излаже кандидатске листе.

(6) Предсједник и чланови бирачког одбора уређују бирачко мјесто тако да се омогући несметано кретање бирача на бирачком мјесту.

Члан 17.

(Прије отварања бирачког мјеста – члан 5.8 Изборног закона БиХ)

(1) Сви чланови бирачког одбора морају доћи на бирачко мјесто најмање сат времена прије почетка отварања бирачког мјеста. У том временском периоду само чланови бирачког одбора и акредитовани посматрачи могу да буду присутни на бирачком мјесту.

(2) Бирачки одбор одређује мјесто за сваку гласачку кабину, водећи рачуна да нико унутар или ван бирачког мјеста не може видјети бирача док гласа. Отвор гласачке кабине треба да буде окренут према зиду. Изузетно, ако није могуће гласачку кабину поставити поред зида, може да се постави поред прозора, тако да се прозор покрије и да се онемогући поглед извана у гласачку кабину.

(3) Прије почетка гласања предсједник, односно чланови бирачког одбора:

- а) исписују све неопходне податке на коверте, односно пакете;
- б) предсједник уписује у Образац за бројно стање број бирача који су уписаны у извод из Централног бирачког списка;
- ц) ручно броје примљене гласачке листиће за сваки изборни ниво и предсједник у Образац за бројно стање уписује укупан број примљених гласачких листића;
- д) показују празну гласачку кутију, након чега на њу стављају пластичне печате;
- е) предсједник у Образац за бројно стање уписује серијске бројеве печата гласачке кутије;
- ф) постављају запечаћену гласачку кутију на мјесто где је сви присутни могу да виде;
- г) предсједник уписује у Записник вријеме отварања бирачког мјеста;
- х) предсједник провјерава посматрачев идентификациони документ с фотографијом, који задржава до момента када посматрач напушта бирачко мјесто, утврђује да ли се име посматрача налази на акредитацији и у Записник уписује име посматрача, назив субјекта који га је акредитирао, број његове акредитације, вријеме када је посматрач стигао и вријеме када је посматрач напустио бирачко мјесто и
- и) предсједник упућује посматраче на мјесто где могу сјести и посматрати изборне активности, те их упозорава да се не могу мијешати у изборни процес нити гледати у гласачку кабину, али да могу постављати питања у вези с изборним процесом.

Члан 18.

(Поступање бирачког одбора у случају неисправности у паковањима гласачких листића)

(1) У случају да бирачки одбор, приликом провођења процедуре прописане чланом 17. став (3) тачка ц) овог правилника, утврди неправилности:

- а) у паковањима гласачких листића нађу материјал који није гласачки листић, или гласачке листиће на којима нема одштампаних кандидата, или гласачки листић не садржи кандидатске листе за изборну јединицу, или гласачке листиће које није прописала Централна изборна комисија БиХ, обавезан је да их одвоји и утврди њихов број, као и да утврди број гласачких листића који су исправни,
- б) у пакетима гласачких листића приме мањи број гласачких листића од предвиђеног броја, а утицао би на процес гласања због недостатка гласачких листића,

одмах по сазнању о неправилностима из тачке а) и б) овог става, обавјештава изборну комисију.

(2) Изборна комисија по обавјештењу бирачког одбора из става (1) овог члана обавезна је отићи на бирачко мјесто и утврђену неправилност записати у Записник о раду бирачког одбора у дио "Прије отварања бирачког мјеста", те доставити писани извјештај о утврђеној неправилности Централној изборној комисији БиХ.

(3) Уколико наведене неправилности утичу на рад бирачког одбора у смислу недостатка гласачких листића за њихов рад, изборна комисија од бирачких одбора, са ближих бирачких мјеста узима максимално по 100 гласачких листића, те их доставља бирачком одбору којем недостају гласачки листићи.

(4) Поступак прописан у ставу (3) овог члана изборна комисија обавља записнички, а бирачки одбор исте те чињенице уписује у Образац бројног стања у дио 3 "Број накнадно задужених гласачких листића", где бирачки одбор којем су изузети гласачки листићи уписује број изузетних гласачких листића, а бирачки одбор којем су дати гласачки листићи уписује број преузетих гласачких листића.

Члан 19.

(Идентификација и издавање гласачког листића – члан 5.13 Изборног закона БиХ)

(1) Приликом уласка на бирачко мјесто ради идентификације и гласања сваки бирач мора предочити један од важећих личних докумената, у складу с чланом 5.12 Изборног закона БиХ. Након што бирач докаже свој идентитет члану бирачког одбора и његово име буде пронађено у изводу из Централног бирачког списка, бирач се потписује идентично као на идентификационом документу поред свог имена у изводу из Централног бирачког списка.

(2) Када бирач буде идентификован и потпише се у извод из Централног бирачког списка, члан бирачког одбора издаје му гласачке листиће или комплете гласачких листића и одмах га упућује према једној од гласачких кабина како би попунио гласачке листиће. Након попуњавања гласачких листића бирач их пресавија тако да се заштити тајност гласа и убацује их у гласачку кутију.

(3) Предсједник и чланови бирачког одбора, ако им се имена налазе на изводу из Централног бирачког списка за то бирачко мјесто, гласају непосредно послије отварања бирачког мјеста.

(4) Извод из Централног бирачког списка за бираче у Брчко дистрикту БиХ састављен је из два дијела и то тако да је:

- a) дио А са уписаним именима бирача који гласају за све нивое власти у БиХ (осим за ниво кантоналне скупштине), за које бирачи гласају у Федерацији БиХ;
- б) дио Б са уписаним именима бирача који гласају за све нивое власти у БиХ за које бирачи гласају у Републици Српској.

(5) Члан бирачког одбора, бирачу из става (4) овог члана издаје комбинацију гласачких листића у зависности од тога да ли се бирачево име налази уписано у дијелу А или Б извода из Централног бирачког списка.

Члан 20.

(Издавање непотврђеног-ковертираног гласачког листића – члан 5.18 Изборног закона БиХ)

(1) Бирачу који је први пут уписан у Централни бирачки списак од дана закључења Централног бирачког списка до дана избора, а који бирачком одбору преда потврду издату од центра за бирачки списак којом потврђује да се његово име не налази уписано ни на једном изводу из Централног бирачког списка, бирачки одбор ће омогућити гласање непотврђеним-конвертованим гласачким листићима.

(2) Бирачу са пребивалиштем у Брчко дистрикту БиХ чије се име не налази на изводу из Централног бирачког списка, омогућит ће се да гласа непотврђеним-конвертованим гласачким листићима уколико бирач приложи потврду из става (1) овог члана и увјерење о ентитетском држављанству.

(3) Бирачки одбор ће бирачу који се налази на списку који је доставила Централна изборна комисија БиХ о држављанима БиХ који су уписаны у извод из Централног бирачког списка за гласање изван земље, а вратио се у Босну и Херцеговину, омогућити да гласа непотврђеним-конвертованим гласачким листићима.

Члан 21.

(Помоћ другог лица – члан 5.19 Изборног закона БиХ)

1) Члан бирачког одбора у дио предвиђен за потпис уписује “XX”, број идентификационог документа бирача који гласа, а слијеп је, неписмен или физички неспособан и бирача који му помаже, поред његовог потписа.

(2) Физички неспособни бирачи су и они бирачи који дођу до бирачког мјеста, али због физичких препрека и неприлагодбе простора њиховој инвалидности, не могу ући. Друго лице које тај бирач изабре доноси важећи идентификациони документ физички неспособног бирача на бирачко мјесто и изјављује да бирач не може ући на бирачко мјесто. Члан бирачког одбора задужен за идентификацију провјерава да ли је име физички неспособног бирача уписано у извод из Централног бирачког списка. Ако је име тог бирача уписано у извод из Централног бирачког списка, члан бирачког одбора одлази према физички неспособном бирачу, након што обавијести предсједника, са Записником о раду бирачког одбора ЗАРБО, у којем је и Образац 36, гласачким листићима, оловком и ковертом. Члан бирачког одбора уписује име и личне податке физички неспособног бирача с бројем идентификационог документа. Физички неспособни бирач потписује се поред тих података и попуњава гласачке листиће које ставља у предвиђену коверту. Лице које је физички неспособни бирач изабрао односи коверту с гласачким листићима до гласачке кутије, отвара је и ставља гласачке листиће у њу. Члан бирачког одбора у дио предвиђен за потпис, поред имена физички неспособног бирача, уписује број идентификационог документа тог бирача. Лице које помаже физички неспособном бирачу уписује своје име штампаним словима покрај имена физички неспособног бирача у извод из Централног бирачког списка и потписује се.

Члан 22.
(Бирачка мјеста за гласање у одсуству)

(1) На бирачким мјестима за гласање у одсуству примјењују се процедуре гласања утврђене за редовна бирачка мјеста. Бирачу који гласа на бирачком мјесту за гласање у одсуству издају се коверте које садрже гласачке листиће који се издају у основној изборној јединици за коју бирач гласа.

(2) Бирачки одбор, прије отварања бирачког мјеста за гласање у одсуству, обавља исте радње као и бирачки одбор на редовним бирачким мјестима, како је утврђено чланом 17. овог правилника, осим што на тим бирачким мјестима ручно броје коверте које садрже гласачке листиће по основним изборним јединицама за које бирачи гласају. Добијене бројеве преbroјаних коверти предсједник уноси у Образац за бројно стање.

Члан 23.
(Гласање непотврђеним-конвертованим гласачким листићима – члан 3.16 став (6) и 3.17 Изборног закона БиХ)

(1) По једно бирачко мјесто у свакој основној изборној јединици биће одређено за издавање непотврђених-ковертираних гласачких листића.

(2) Након што члан бирачког одбора задужен за идентификацију, идентификује бирача из члана 20. овог правилника и упише потребне податке у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају непотврђеним гласачким листићима, бирач се потписује у предвиђено поље за потпис у овом изводу.

(3) Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића на основи идентификационог документа бирача испуњава неопходне податке на предњој страници коверте с непотврђеним-конвертованим гласачким листићима, на основи којих се може проверити бирачко право.

(4) На предњу страницу коверте за непотврђене-ковертирани гласачке листиће уписују се следећи подаци:

- а) број бирачког мјеста;
- б) презиме и име бирача;
- ц) јединствени матични број бирача;
- д) датум рођења и
- е) подаци о називу и броју предоченог идентификационог документа и назив органа који је издао овај документ.

(5) Образац изгледа коверте саставни је дио овог правилника.

(6) Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића задржава идентификациони документ бирача до момента када бирач врати непотврђене-ковертирани гласачке листиће запакујене у заштитној бијелој коверти, а документацију из члана 20. овог правилника прилаже уз извод из Централног бирачког списка. Члан бирачког одбора задужен за издавање гласачких листића ставља сигурносну бијелу коверту у коверту с подацима о бирачу који гласа непотврђеним-конвертованим гласачким листићима. Коверта се печати и бирач је убацује у гласачку кутију.

Члан 24.

(Гласање бирача с посебним потребама – члан 5.21 став (2) Изборног закона БиХ)

(1) У сврху гласања бирача везаних за домове, хоспитализираних лица или бирача који ће гласати у затворима и притворским јединицама, изборне комисије ће у року до десет дана прије дана одржавања избора, узимајући у обзир територијалну распоређеност и број институција, организовати мобилне тимове који ће посјетити бираче из ове категорије у њиховим домовима или институцијама. Мобилни тим има једног предсједника и два члана. Предсједник руководи радом мобилног тима и одговоран је за његову законитост. Изборна комисија један сат прије отварања бирачких мјеста предаје сваком формираном мобилном тиму материјал, како слиједи:

- а) извод из Централног бирачког списка за бираче који су пријављени за гласање на овај начин;
- б) одговарајући број гласачких листића запакованих у заштитне коверте, које су стављене у персонализоване – заштитне коверте на којима су уписане шифре основних изборних јединица за које се гласа-Образац изгледа коверте саставни је дио овог правилника;
- ц) одговарајући број помоћних гласачких кутија (картонске кутије);
- д) Образац за бројно стање – мобилни тим;
- е) потрошни материјал који је неопходан у процесу гласања и бројања гласачких листића;
- ф) Записник о раду бирачког одбора и
- г) списак бирача с адресама и контакт-телефонима из тачке а) овог става.

(2) По преузимању изборног материјала од изборне комисије, предсједник и чланови мобилног тима:

- а) уписују своја имена у Записник и потписују се у дијелу Записника који је за то предвиђен –назнаком мобилни тим;
- б) уписују број бирача с извода из става (1) тачка а) овог члана на предвиђено мјесто у Обрасцу за бројно стање – МОБИЛНИ ТИМ;
- ц) ручно броје примљене персонализоване – заштитне коверте са комплетима гласачких листића према шифрама основних изборних јединица за које се гласа, а према бирачкој опцији бирача који су уписаны у извод из става (1) тачка а) овог члана и уписују тај број у Образац за бројно стање;
- д) формирају помоћну гласачку кутију за мобилни тим и стављају папирни самољепљиви печат на отвор гласачке кутије и
- е) уписују серијске бројеве печата с помоћне гласачке кутије у Образац за бројно стање.

(3) Начин гласања бирача с посебним потребама не разликује се од начина гласања утврђеног члановима 19. и 21. овог правилника, с том разликом што на персонализовану – заштитну коверту уписују име / име оца / презиме бирача и ЈМБ који је гласао путем мобилног тима. Мобилни тим приликом рада на терену, након гласања бирача с посебним потребама на одређеној локацији, самољепљивом траком лијепи отвор гласачке кутије који потписују предсједник и чланови мобилног тима. Након завршетка рада на терену мобилни тим ставља на отвор помоћне гласачке кутије самољепљиви папирни печат на који се потписују предсједник и чланови мобилног тима, а серијски број печата евидентира на Обрасцу за бројно стање.

(4) Мобилни тим почиње радити у 7.00 часова, а завршава у 19.00 часова. Мобилни тим у 19.00 часова у сједишту изборне комисије пакује свој изборни материјал у складу с чланом 58. овог правилника и предаје га изборној комисији.

Члан 25.

(Удаљавање с бирачког мјеста – члан 6.5 Изборног закона БиХ)

(1) Изборна комисија може да са бирачког мјеста удаљи предсједника и чланове бирачког одбора који су својим активностима нарушили континуитет гласања, односно поступали супротно правилима у току гласања или бројања гласачких листића. Изборна комисија о томе обавезна је писаним путем, обавијестити Централну изборну комисију БиХ и доставити комплетну документацију о предузетим радњама.

(2) Изборна комисија поступак из става (1) овог члана покреће по пријави предсједника или члана бирачког одбора, акредитованих посматрача или бирача, или по службеној дужности.

Члан 26.

(Затварање бирачког мјеста – члан 5.9 став (2) Изборног закона БиХ)

(1) Бирачима који су у реду за гласање у тренутку затварања бирачког мјеста одобрава се гласање, где бирачки одбор продужава свој рад иза 19,00 часова и то најдуже до 22,00 часова. Процедура затварања за редовна бирачка мјеста и за бирачка мјеста за гласање у одсуству је:

- а) предсједник 15 минута прије затварања бирачког мјеста објављује свим присутним, унутар и испред бирачког мјеста, вријеме затварања бирачког мјеста;
- б) члан бирачког одбора задужен за контролу реда у вријеме затварања бирачког мјеста обавезан јестати на крај реда како би се обезбиједило да се ниједно лице не прикључи након затварања бирачког мјеста и затвара врата одмах након што пољедњи бирач из реда гласа и
- ц) предсједник у Записник уписује вријеме затварања бирачког мјеста и затвара отвор гласачке кутије самолеђивом траком и потписује је.

(2) Приликом затварања бирачког мјеста предсједник у Записник евидентира присутне акредитоване посматраче у дијелу 38 Записника.

Одељак Б. Начин спровођења избора на бирачким мјестима у ДКП БиХ – члан 1.5 став (3) Изборног закона БиХ

Члан 27.

(Достава изборног материјала)

(1) Централна изборна комисија БиХ ће најкасније десет дана прије отварања бирачких мјеста доставити Министарству спољних послова БиХ изборни материјал и то:

- а) извод из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто у ДКП БиХ;
- б) одговарајући број комплета гласачких листића са посебном заштитом;
- ц) одговарајући број гласачких кутија;

- д) комплет образца за бирачко мјесто;
- е) постере с упутствима о начину гласања и информативним садржајима за бираче;
- ф) Записник и
- г) потрошни материјал према спецификацији из Записника, неопходан за процес гласања и бројања гласачких листића.

(2) Министарство спољних послова БиХ ће три дана прије, а најкасније 12 сати прије отварања бирачких мјеста у ДКП БиХ, доставити бирачком одбору одговарајућег ДКП-а БиХ изборни материјал из става (1) овог члана.

(3) Бирачки одбор провјерава да ли је изборни материјал који је примио од Министарства спољних послова БиХ комплетан и у исправном стању, што уписује у Записник.

(4) Након примљеног изборног материјала, предсједник и чланови бирачког одбора поступају у складу с чланом 16. и 17. овог правилника, осим у дијелу складиштења изборног материјала који се обавезно складиши на бирачком мјесту.

Члан 28.
(Процедуре гласања)

(1) Гласање на бирачком мјесту у ДКП БиХ се проводи по процедуре утврђеној у члану 22. овог правилника.

(2) Важећи идентификациони документ за гласање бирача у ДКП БиХ је утврђен у члану 5.12, односно 3.15 став (4) Изборног закона БиХ.

Одјељак Ц. Начин гласања бирача који гласају путем поште – члан 5.21 став (1) Изборног закона БиХ

Члан 29.
(Бирачки пакет)

Централна изборна комисија БиХ свим бирачима који су уписаны у извод из Централног бирачког списка за гласање путем поште доставља путем препоручене пошиљке бирачки пакет који садржи:

- а) Образац с личним подацима бирача: име и презиме, јединствени матични број, датум рођења, тренутну адресу изван БиХ (улица и број, град, поштански број, држава), комбинацијски број за гласачке листиће те упутства како треба гласати (одштампана на полеђини тог обрасца);
- б) одговарајуће гласачке листиће са посебном заштитом који се издају за основну изборну јединицу за коју гласа бирач;
- ц) повратну коверту с одштампаном (повратном) адресом Централне изборне комисије БиХ и
- д) коверту за гласачке листиће, која осигурува тајност гласања.

Члан 30.
(Повратна коверта)

Бирач који гласа путем поште шаље назад Централној изборној комисији БиХ повратну коверту, која садржи:

- а) коверту за гласачке листиће, која обезбеђује тајност гласа, с упакованим гласачким листићима и која је залијепљена како би се обезбиједила тајност гласања;
- б) копију једног од важећих идентификационих докумената, у складу с чланом 5.12, односно чланом 3.15 став (4) Изборног закона БиХ;
- ц) Образац с личним подацима бирача, који садржи податке наведене у члану 29. став (1) тачка а) овог правилника.

Члан 31.
(Рок за прихватање повратне коверте – члан 5.21 Изборног закона БиХ)

Повратна коверта која је послана Централној изборној комисији БиХ најкасније на дан одржавања избора биће прихваћена и пребројана уколико стигне у Централну изборну комисију БиХ најкасније пет дана од дана одржавања избора и ако је на повратној коверти отисак поштанског печата земље / бар-кода из које се гласа с датумом не каснијим од датума одржавања избора.

Члан 32.
(Водич за гласање путем поште)

Централна изборна комисија БиХ дистрибуисаће Водич за гласање путем поште, чији садржај утврђује Централна изборна комисија БиХ, преко:

- а) ДКП БиХ;
- б) клубова и удружења грађана БиХ у иностранству;
- ц) интернет-странице Централне изборне комисије БиХ и осталих ауторизованих интернет-страница и
- д) канцеларија владиних и невладиних организација које се баве изbjеглицама и питањима миграције.

ГЛАВА II. БРОЈАЊЕ ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА И ГЛАСОВА

Одељак А. Редовна бирачка мјеста – члан 5.22 Изборног закона БиХ

Члан 33.
(Вријеме бројања)

Гласачки листићи броје се одмах након затварања редовних бирачких мјеста.

Члан 34.
(Утврђивање задужених гласачких листића)

(1) Након затварања бирачког мјеста у присуству акредитованих посматрача предсједник и чланови бирачког одбора:

- а) све оловке које нису црвене боје са бирачког мјеста се одлажу у врећу за неискоришћене гласачке листиће,
- б) обавезно броје и уписују укупан број преосталих неискоришћених гласачких листића за сваки изборни ниво у Образац за бројно стање;
- ц) пакују неискоришћене гласачке листиће за сваки изборни ниво у оригиналну кутију;
- д) броје и уписују у Образац за бројно стање број потписа гласача с извода из Централног бирачког списка;
- е) уписују број оштећених гласачких листића за сваки изборни ниво и пакују их у одговарајућу коверту и
- ф) предсједник и чланови бирачког одбора потписују Образац за бројно стање.

(2) Попуњавање свих образца на бирачком мјесту врши се искључиво хемијском оловком црвене боје.

Члан 35. (Редослијед радњи приликом бројања)

Радње приликом бројања на бирачком мјесту обављају се слједећим редослиједом:

- а) утврђивање гласачких листића у гласачкој кутији;
- б) бројање гласачких листића у гласачкој кутији;
- ц) бројање гласова (систем већинског гласа);
- д) бројање гласова добијених системом отворених листи – гласови за политичке субјекте;
- е) бројање гласова добијених системом отворених листи – гласови за кандидате унутар политичких субјеката.

Члан 36. (Бројање гласачких листића – члан 5.25 Изборног закона БиХ)

(1) Након затварања бирачког мјеста у присуству акредитованих посматрача предсједник и чланови бирачког одбора:

- а) отварају гласачку кутију и садржај стављају на празан сто за бројање;
- б) предочавају празну гласачку кутију присутним, доказујући тиме да у кутији нема преосталих гласачких листића;
- ц) разврставају гласачке листиће по изборним нивоима у групе од по 25 комада;
- д) слажу групе од по 25 гласачких листића једну на другу унакрсно;
- е) утврђују број група од по 25 гласачких листића којима додају број преосталих гласачких листића како би се добио укупан број гласачких листића;
- ф) број гласачких листића из тачке е) овог члана за сва четири изборна нивоа, и за Брчко Дистрикт А – три изборна нивоа, предсједник уписује у обрасце за збирне резултате и
- г) радње из тачке ц), д), е) и ф) врше се приликом бројања тог нивоа.

(2) Гласачки листићи који нису потребни за слједећи процес бројања пакују се посебно за сваки изборни ниво у провидне пластичне вреће, које се одлажу на радној површини, тако да их сви присутни могу видјети.

Члан 37.

(Гласачки листићи за поједине изборне нивое – члан 5.14 и 5.25 Изборног закона БиХ)

(1) Гласачки листићи за поједине изборне нивое броје се сљедећим редослиједом:

a) у **Федерацији БиХ**:

- 1) Предсједништво БиХ,
- 2) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ,
- 3) Представнички дом Парламента Федерације БиХ,
- 4) кантонална скупштина;

b) у **Републици Српској**:

- 1) Предсједништво БиХ,
- 2) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ,
- 3) предсједник и потпредсједници Републике Српске,
- 4) Народна скупштина Републике Српске.

(2) Бројање гласачких листића врши се уз присуство предсједника и свих чланова бирачког одбора, или замјеника предсједника или замјеника члана бирачког одбора на бирачком мјесту где предсједник или члан бирачког одбора из оправданих разлога не може да присуствује бројању гласачких листића. Уколико, на бирачком мјесту приликом бројања гласачких листића из тачке а) и тачке б) овог става предсједник или члан бирачког одбора напусти бирачко мјесто без одобрења, бирачки одбор је обавезан да одмах извијести надлежну изборну комисију о тој чињеници. Изборна комисија је дужна одмах на бирачко мјесто да упути замјеника предсједника или замјеника члана бирачког одбора који је напустио бирачко мјесто, а бирачки одбор зауставља своје бројање гласачких листића и остаје на бирачком мјесту, док на бирачко мјесто не дође позвани замјеник. Прекид рада у бројању гласачких листића предсједник или замјеник предсједника евидентира у записник о раду бирачког одбора у дио 38.

(3) Бирачки одбор у Брчко дистрикту БиХ прво броји гласачке листиће из тачке б), а након тога гласачке листиће из тачке а) овог члана.

Члан 38.

(Бројање гласова – за члана Предсједништва БиХ и за предсједника и потпредсједнике Републике Српске)

По систему већинског гласа врши се гласање и бројање гласачких листића за избор члана Предсједништва БиХ и за предсједника и потпредсједнике Републике Српске.

Члан 39.

(Процедура бројања гласова – за члана Предсједништва БиХ и за предсједника и потпредсједнике Републике Српске)

(1) Приликом бројања гласова добијених системом већинског гласа предсједник и чланови бирачког одбора:

- a) разврставају гласачке листиће за тај изборни ниво у посебне групе по кандидатима;
- б) приликом разврставања гласачких листића из тачке а) овог става, бирачки одбор на сваком гласачком листићу на захтјев акредитованог посматрача или члана бирачког одбора провјерава да ли има важећи заштитни знак (водени печат). Уколико бирачки одбор утврди да има листића без заштитног знака, проглашавају их неважећим гласачким листићима и број тих листића обавезно уписује у Записник о раду бирачког одбора у дио 3 б;
- ц) праве посебну групу листића који нису попуњени (неозначени), као и гласачких листића који су попуњени тако да није могуће са сигурношћу утврдити којем кандидату је бирач дао свој глас, а њихову исправност утврђује предсједник и чланови бирачког одбора;
- д) броје гласачке листиће за сваког кандидата и увезују их у групе од по 25 комада;
- е) утврђују исправност гласачких листића из тачке ц) овог става – гласачки листићи за које предсједник и чланови бирачког одбора утврде да су важећи додају се групи за одговарајућег кандидата и
- ф) утврђују укупан број важећих гласова за сваког кандидата.

(2) Неважећи гласачки листићи дијеле се у двије групе:

- а) неважећи неозначени гласачки листићи и
- б) неважећи остали гласачки листићи.

(3) Предсједник и чланови бирачког одбора:

- а) броје листиће сваке категорије неважећих гласачких листића и добијени број предсједник уписује на Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР (већински глас) за тај изборни ниво. Пакују неважеће гласачке листиће у заштитне вреће за изборни материјал у складу с чланом 54. став (2) и 55. став (2) овог правилника;
- б) предсједник уписује резултате бројања гласова за сваког кандидата на Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР (већински глас) за тај изборни ниво. Ако кандидат не добије ниједан глас, уписује се “0” поред имена тог кандидата и
- ц) пакују важеће гласачке листиће у заштитне вреће за изборни материјал у складу с чланом 54. став (2) и 55. став (2) и (3) овог правилника.

(4) Предсједник, свим присутним, објављује резултате бројања гласова на бирачком мјесту добијене по систему већинског гласа у складу с чланом 5.26 став (2) Изборног закона БиХ, а жуту копију Обрасца ЗР (већински глас) излаже на бирачком мјесту. Предсједник предаје зелену копију са изборним резултатима за тај ниво лицу које је овластила изборна комисија.

Члан 40.

(Бројање гласова добијених системом отворених листи за све изборне нивое)

(1) По систему отворених листи врши се гласање и бројање гласачких листића за изборне нивое како слиједи:

а) у Федерацији БиХ:

- 1) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ,

- 2) Представнички дом Парламента Федерације БиХ,
- 3) кантоналне скупштине;

б) у Републици Српској:

- 1) Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ,
- 2) Народна скупштина Републике Српске.

(2) Гласачки листић је важећи ако је бирач означио квадратић:

- a) поред назива само једне политичке странке, или коалиције, или листе независних кандидата, или имена једног независног кандидата;
- б) поред имена једног или више кандидата унутар листе само једне изабране политичке странке, или коалиције, или листе независних кандидата и
- ц) поред назива једне политичке странке, или једне коалиције, или једне листе независних кандидата, и кандидата (једног или више) унутар те одабране политичке странке, или коалиције или листе независних кандидата.

Члан 41.

(Утврђивање броја гласова за политичке субјекте)

(1) Приликом првог бројања гласова који су добијени системом отворених листи утврђује се број гласова које је освојио политички субјект.

(2) Процедура првог бројања гласова је:

- a) разврставање гласачких листића, према утврђеном редослиједу за одређени изборни ниво, у групе по политичким субјектима – у групу за један политички субјект улазе гласачки листићи које је бирач означио на начин прописан у члану 40. став (2) овог правилника;
- б) приликом разврставања гласачких листића из тачке а) овог става, бирачки одбор на сваком гласачком листићу провјерава да ли има заштитни знак (водени жиг). Уколико бирачки одбор утврди да има листића без заштитног знака, проглашава их неважећим гласачким листићима и број тех листића обавезно уписује у Записник о раду бирачког одбора у дио З 6;
- ц) прављење посебних група неозначених, као и гласачких листића који су испуњени тако да није могуће са сигурношћу утврдити којем политичком субјекту је бирач дао свој глас – њихову исправност утврђују предсједник и чланови бирачког одбора;
- д) дупло бројање гласачких листића који се слажу у групе од по 25 комада и њихово уvezивање еластичном гумицом за сваког политичког субјекта и
- е) утврђивање броја гласова за сваки политички субјект.

(3) Предсједник и чланови бирачког одбора провјеравају гласачке листиће из става (2) тачка б) овог члана. Гласачки листићи за које предсједник и чланови бирачког одбора утврде да су важећи додају се групи за политички субјект.

(4) Преостали неважећи гласачки листићи који се дијеле у двије групе:

- а) неважећи неозначени гласачки листићи и

б) неважећи остали гласачки листићи

броје се и утврђује се њихов број.

(5) Предсједник бирачког одбора у Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР (отворена листа) за тај изборни ниво уписује податке утврђене у ставу (2) тачка е) и ставу (4) овог члана.

(6) Предсједник, свим присутним, објављује резултате првог бројања гласова добијених по систему отворених листи и доставља изборној комисији резултате бројања на бирачком мјесту добијене након првог бројања по систему отворене листе на начин који одреди изборна комисија.

(7) Предсједник и чланови бирачког одбора броје гласове тако да акредитованим посматрачима омогуће увид у цијели процес.

Члан 42.

(Утврђивање броја гласова по кандидатима унутар политичких субјеката)

(1) Приликом другог бројања утврђује се број гласова за сваког кандидата унутар листе политичке странке, коалиције или листе независних кандидата.

(2) Друго бројање гласова за кандидате свих политичких странака, коалиција или листи независних кандидата обавља се посебно. Поступак се спроводи ишчитавањем редних бројева кандидата и евидентирањем управним цртицама у помоћном обрасцу за други круг бројања гласова по кандидатима.

(3) Изузетно од процедуре из става (2) овог члана на бирачком мјесту са три члана бирачког одбора, предсједник бирачког одбора чита редне бројеве кандидата испред којих су бирачи у оквиру тог политичког субјекта стављали ознаку, а два члана бирачког одбора сваки за себе у свој Помоћни образац за други круг бројања гласова по кандидатима уписује управне цртице.

(4) Предсједник и чланови бирачког одбора пакују гласачке листиће у заштитне вреће за изборни материјал у складу с чланом 54. став (3), (4) и (5) и 55. став (4) и (5) овог правилника.

(5) Прво и друго бројање гласова који су добијени системом отворених листи понављају се за сваки изборни ниво користећи Помоћни образац за бројање и Образац за збирне резултате на бирачком мјесту ЗР (отворена листа) за тај изборни ниво на начин утврђен овим чланом.

Члан 43.

(Достава изборног материјала с бирачких мјеста изборној комисији)

(1) Бирачки одбор одмах, а најкасније 12 сати након затварања бирачког мјesta, доставља надлежној изборној комисији:

а) Записник о раду бирачког одбора и

- б) копије образца и остали изборни материјал из члана 54. и 55. овог правилника.
- (2) Копије образца о резултатима гласања за све изборне нивое за ово бирачко мјесто задржава предсједник бирачког одбора.
- (3) Препис записника о раду бирачког одбора акредитираном посматрачу ће се омогућити на погодан начин што подразумијева и сликање путем мобилног апарате.

Одјељак Б. Бирачка мјеста за гласање у одсуству – члан 5.24 Изборног закона БиХ

Члан 44. (Бројање коверти са гласачким листићима)

- (1) Након затварања бирачког мјеста, предсједник и чланови бирачког одбора бирачког мјеста за гласање у одсуству броје коверте с гласачким листићима.
- (2) Коверте с гласачким листићима с бирачких мјеста за гласање у одсуству отварају се и броје се гласачки листићи у Главном центру за бројање.
- (3) Коверте с непотврђеним-конвертованим гласачким листићима (ако одређено бирачко мјесто за гласање у одсуству издаје непотврђене-ковертирание гласачке листиће) предсједник и чланови бирачког одбора достављају на верификацију Главном центру за бројање и ако бирачко право за датог бирача буде потврђено, ови гласачки листићи броје се у Главном центру за бројање.
- (4) Предсједник и чланови бирачког одбора:
- након попуне Обрасца за бројно стање за бирачко мјесто за гласање у одсуству отварају гласачку кутију и стављају садржај на сто тако да то виде сви присутни;
 - разврставају коверте с гласачким листићима на:
 - коверте с непотврђеним гласачким листићима (за она бирачка мјеста у одсуству која издају непотврђене гласачке листиће) и
 - коверте с гласачким листићима за гласање у одсуству;
 - разврставају коверте с гласачким листићима за гласање у одсуству по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, односно по ознакама комбинација гласачких листића на ковертама;
 - броје коверте с непотврђеним гласачким листићима, контролирају бројање, а добијени број предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање непотврђеним гласачким листићима;
 - броје коверте с гласачким листићима за гласање у одсуству, контролирају бројање, а добијени број коверти по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање у одсуству;

- ф) вежу заједно коверте за гласање у одсуству с истим комбинацијама гласачких листића по основним изборним јединицама и пакују их у одговарајућу заштитну вређу за паковање изборног материјала у одсуству, у складу с чланом 56. овог правилника;
- г) пакују коверте с непотврђеним-конвертованим гласачким листићима у одговарајућу заштитну вређу за паковање изборног материјала, у складу с чланом 57. овог правилника и
- х) попуњавају и потписују Образац за бројно стање за бирачка мјеста за гласање у одсуству и Образац за бројно стање за бирачка мјеста која издају непотврђене гласачке листиће.

Одјељак Ц. Мобилни тимови – члан 5.21 став (2) Изборног закона БиХ

Члан 45.
(Бројање коверти с гласачким листићима)

(1) Након што посјете све бираче који гласају путем мобилног тима предсједник и чланови мобилног тима у сједишту изборне комисије броје коверте с гласачким листићима на сљедећи начин:

- а) броје и уписују укупан број преосталих неискоришћених коверти с гласачким листићима за сваки изборни ниво у Образац за бројно стање за гласање путем мобилног тима;
- б) пакују неискоришћене коверте с гласачким листићима у вређу утврђену у члану 58. став (1) тачка б) овог правилника;
- ц) броје и уписују у Образац за бројно стање укупан број потписа гласача из члана 24. став (1) тачка а) овог правилника;
- д) броје и уписују укупан број коверти оштећених гласачких листића и пакују их у одговарајућу коверту;
- е) након уписа претходно утврђених података у Образац за бројно стање мобилног тима отварају гласачку кутију и стављају садржај на сто тако да то виде сви присутни;
- ф) разврставају коверте с гласачким листићима за гласање путем мобилног тима по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали, односно по ознакама комбинација гласачких листића на ковертама;
- г) броје коверте с гласачким листићима за гласање путем мобилног тима, што значи да се контролишу и броје коверте а не гласачки листићи, а добијени број коверти по основним изборним јединицама за које су бирачи гласали предсједник уписује у Образац за бројно стање за гласање путем мобилног тима;
- х) вежу заједно коверте с гласачким листићима и пакују их у одговарајућу заштитну вређу за паковање изборног материјала мобилног тима, у складу с чланом 58. овог правилника и
- и) попуњавају и потписују Образац за бројно стање за мобилне тимове.

(2) Оригинални Образац бројног стања, Записник, Образац бројног стања за гласање путем мобилног тима и упаковани изборни материјал мобилни тим доставља изборној комисији.

Одјељак Д. Бирачка мјеста за гласање у ДКП БиХ

Члан 46. **(Бројање коверти с гласачким листићима)**

Бројање коверти са гласачким листићима на бирачким мјестима у ДКП БиХ се врши по процедури утврђеној у Одјељку Б. овог Поглавља.

Члан 47. **(Поврат изборног материјала)**

Оригинални Образац бројног стања, Записник и упаковани изборни материјал бирачки одбор у ДКП БиХ, путем Министарства вањских послова БиХ, доставља Централној изборној комисији БиХ, најкасније 5 дана од дана одржавања избора.

Одјељак Е. Бројање гласова у Главном центру за бројање

Члан 48. **(Активности за бројање)**

(1) Група за бројање гласачких листића организована је као одређени број тимова бројача. Један тим бројача окупљен је око једног стола. Осим особља које чине бројачи, сваки од тимова има по једног вођу тима.

(2) У простору групе за бројање гласачких листића, надзорник ове групе прима кутије са сортираним серијама гласачких листића и расподјељује их по тимовима за бројање. Заједно са серијама гласачких листића, надзорник групе за бројање гласачких листића задужује тимове бројача комплетима образца за резултате бројања гласова у Главном центру за бројање.

(3) У зависности од типа гласачких листића који се налазе у одређеној серији, а који одговарају одређеној комбинацији гласачких листића, надзорник групе припрема одговарајући сет образца за збирне резултате бројања гласова и доставља их тиму бројача.

Члан 49. **(Организација процеса бројања)**

(1) Процес бројања и структура тимова за бројање у Центру за бројање организовани су на начин идентичан структури чланова једног бирачког одбора на редовним бирачким мјестима. Један тим са бројачима задужен је за бројање једне кутије са одређеном серијом и броји у правилу све типове листића које серија садржи.

(2) Тимови за бројање у наредним фазама могу бројати и гласачке листиће са редовних бирачким мјеста, за потребе контроле изборних резултата са бирачким мјеста. Централна изборна комисија БиХ о томе доноси посебну одлуку.

(3) Редослијед активности у оквиру процеса бројања подразумијева контролно бројање гласачких листића за све сортиране групе листића унутар једне серије, једног бројања гласова за гласање по систему већинског гласа и првог и другог бројања за гласање по систему отворених листа.

Члан 50.
(Контролно бројање гласачких листића)

(1) Тим бројача, заједно са вођом тима, након пријема кутије у којој се налази садржај једне серије, требају да ураде следеће:

- а) отворе једну врећу са групом листића за један изборни ниво и испразне је на празан сто за бројање,
- б) поредају свежњеве од по 25 сортираних гласачких листића један на други,
- ц) преброје свежњеве од по 25 гласачких листића и провјере слагање добијеног броја са подацима из обрасца за праћење и контролу кретања серије које упишу тимови припреме бројања,
- д) упишу укупан број гласачких листића из вреће са сортираним групом листића, на одговарајуће обрасце за збирне резултате у Главном центру за бројање,
- е) податак о укупном броју гласачких листића требају уписати и у образац за праћење кретања серије, као и у образац за збирне резултате бројања у Главном центру за бројање и контролирају тачност уписаных бројева и
- ф) понове претходне кораке за све преостале типове листића из једне серије за остале изборне нивое.

(2) По завршетку испуњавања образаца све гласачке листиће који нису потребни за следећи процес бројања пакују, посебно за сваки изборни ниво, у провидне пластичне вреће које се одлажу тако да их могу да виде сви присутни.

Члан 51.
(Поступак бројања)

Бројање гласачких листића у Главном центру за бројање врши се по процедури утврђеној у члану 37, 38, 39, 40, 41. и 42. овог правилника.

Члан 52.
(Комплетирање документације са резултатима бројања и унос резултата)

(1) Након завршетка фазе бројања, сви оригинални обрасци за збирне резултате у Главном центру за бројање гласова који су се бројали, шаљу се на унос резултати бројања гласова са ових образаца и врши њихова консолидација и обједињавање.

(2) Надзорник групе за бројање гласачких листића прикупља све оригиналне обрасце за збирне резултате из једне серије која је пребројана и предаје их надзорнику контроле резултата.

(3) Копије образаца из става (2) пакују се у вреће са пребројаним гласовима за одређени ниво које се печате (плава копија).

(4) Копије образца из става (3) овог члана на захтјев посматрача дају им се на увид (жути копија).

Члан 53.
(Обрада изборних резултата)

(1) Одјел за пријем, контролу, унос и утврђивање изборних резултата, путем посебне Апликације, уноси све неопходне податке о резултатима гласања са образца у базу података за контролу и обраду изборних резултата која је посебно урађена за ову намјену.

(2) Одјел за пријем, контролу, унос и утврђивање изборних резултата, у складу са ставом (1) овог члана, врши два уноса, од којих је други унос контролни.

(3) Уноси података из става (2) овог члана се усклађују, што је основ за контролу изборних резултата.

(4) Обрада изборног материјала и унос података у Главном центру за бројање врши се по приспејећу изборног материјала који достављају изборне комисије према редослиједу достављања, као и редослиједу обраде у Главном центру за бројање.

ГЛАВА III. ПАКОВАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 54.
(Редовна бирачка мјеста ФБиХ – члан 5.26 Изборног закона БиХ)

(1) На редовним бирачким мјестима у Федерацији БиХ изборни материјал пакује бирачки одбор на начин утврђен одредбама овог члана.

(2) Гласачки листићи за Предсједништво БиХ пакују се у **СИВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (већински глас) – плава копија.

(3) Гласачки листићи за Парламентарну скупштину БиХ пакују се у **ПЛАВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (отворена листа) – плава копија.

(4) Гласачки листићи за Представнички дом Парламента ФБиХ пакују се у **ЉУБИЧАСТЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (отворена листа) – плава копија.

(5) Гласачки листићи за кантоналне скупштине пакују се у **БОРДО ЦРВЕНЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- a) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- b) провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (отворена листа) – плава копија.

(6) Неискоришћени и оштећени гласачки листићи за Предсједништво БиХ, Парламентарну скупштину БиХ, Представнички дом ФБиХ, кантоналне скупштине пакују се у **ПРОВИДНЕ ВЕЋЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** по једна тако што се у њих стављају:

- a) неискоришћени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) и
- b) коверта Упропаштени гласачки листићи.

(7) У **ПРОВИДНЕ МАЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** пакују се:

- a) помоћни обрасци за бројање, који су кориштени за други круг бројања гласова по кандидатима;
- b) Записник – оригинал у корицама и
- c) извод из коначног Централног бирачког списка за редовне бираче.

(8) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

а) у коверту за предсједника бирачког одбора стављају се:

- 1) Образац за бројно стање БС – црвена копија,
- 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – црвена копија,
- 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – црвена копија;

б) у коверту за предсједника изборне комисије стављају се:

- 1) Образац за бројно стање БС – зелена копија,
- 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – зелена копија,
- 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – зелена копија и
- 4) Записник о раду бирачког одбора ЗАРБО – зелена копија.

(9) Оригинал обрасце које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

а) у коверту А3 за Централну изборну комисију БиХ стављају се:

- 1) Образац за бројно стање БС – оригинал у корицама,
- 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – оригинал у корицама и
- 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – оригинал у корицама.

(10) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјesta 133A025 на два мјesta на заштитној врећи. Свака врећа мора бити чврсто затворена пластичним печатом чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту).

(11) Бирачки одбор у основној изборној јединици Брчко дистрикт БиХ изборни материјал, за нивое власти у Федерацији БиХ пакује на начин утврђен у ставу (2), (3), (4), (6), (7), (8), (9) и (10) овог члана.

(12) Изборна комисија је, по преузимању изборног материјала од бирачког одбора, обавезна у достављене регистраторе и У-фолије паковати изборни материјал на начин да у једну У-фолију пакује цијели изборни материјал из става (9) овог члана. Тако формиране У-фолије пакује у регистраторе на којима мора да буде исписано: код и назив општине, почетни и крајњи број бирачког мјеста, чије су У-фолије стављене у тај регистратор и редни број регистратора (нпримјер: 133А, Нови Град Сарајево, 001-015, 1-9).

Члан 55.
(Редовна бирачка мјеста РС)

(1) На редовним бирачким мјестима у Републици Српској изборни материјал пакује бирачки одбор на начин утврђен одредбама овог члана.

(2) Гласачки листићи за Предсједништво БиХ пакују се у **СИВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (већински глас) – плава копија.

(3) Гласачки листићи за предсједника и потпредсједнике Републике Српске пакују се у **ЖУТЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (већински глас) – плава копија.

(4) Гласачки листићи за Парламентарну скупштину БиХ пакују се у **ПЛАВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (отворена листа) – плава копија.

(5) Гласачки листићи за Народну скупштину Републике Српске пакују се у **СМЕЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) провидна пластична врећа с ковертом с Обрасцем за збирне резултате ЗР (отворена листа) – плава копија.

(6) Неискоришћени и оштећени гласачки листићи за Предсједништво БиХ, Парламентарну скупштину БиХ, Народну скупштину РС пакују се у **ПРОВИДНЕ ВЕЋЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** по једна тако што се у њих стављају:

- а) неискоришћени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) и

6) коверта упропаштени гласачки листићи.

(7) У ПРОВИДНЕ МАЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ пакују се:

- а) помоћни обрасци за бројање, који су коришћени за други круг бројања гласова по кандидатима;
- б) Записник – оригинал у корицама и
- ц) извод из коначног Централног бирачког списка за редовне бираче.

(8) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- а) у коверту за предсједника бирачког одбора стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – црвена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – црвена копија и
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – црвена копија;
- б) у коверту за предсједника изборне комисије стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – зелена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – зелена копија и
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – зелена копија.

(9) Оригинал обрасце, које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту, бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- а) у коверту А3 за Централну изборну комисију БиХ стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – оригинал у корицама,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – оригинал у корицама и
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – оригинал у корицама.

(10) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјеста 146Б012 на два мјеста на заштитној врећи). Свака врећа мора бити чврсто затворена пластичним печатом чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(11) Бирачки одбор у основној изборној јединици Брчко дистрикт БиХ изборни материјал, за нивое власти у Републици Српској пакује на начин утврђен у ставу (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) и 10 овог члана.

(12) Изборна комисија је, по преузимању изборног материјала од бирачког одбора, обавезна у достављене регистраторе и У-фолије паковати изборни материјал на начин да у једну У-фолију пакује цијели изборни материјал из става (9) овог члана. Тако формиране У-фолије пакује у регистраторе на којима мора бити исписано: код и назив општине, почетни и крајњи број бирачког мјеста, чије су У-фолије стављене у тај регистратор и редни број регистратора (напримјер: 146Б, Рогатица, 001-015, 1-2).

Члан 56.
(Бирачка мјеста за гласање у одсуству)

(1) На бирачким мјестима за гласање у одсуству бирачки одбори пакују изборни материјал на сљедећи начин:

- a) у **ЦРВЕНУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) пребројане коверте са сетовима гласачких листића уvezане по основним изборним јединицама и
 - 2) плата копија Обрасца за бројно стање БСО;
- б) у **ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) неискоришћене коверте са сетовима гласачких листића упаковане у оригиналне кутије и
 - 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и
- ц) у **ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БСО (оригинал у корицама),
 - 2) Записник (оригинал у корицама) и
 - 3) извод из коначног Централног бирачког списка за бираче који имају статус расељеног лица.

(2) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСО (црвена копија) и
- б) у коверту за предсједника изборне комисије ставља се Образац за бројно стање БСО (зелена копија).

Члан 57.
(Бирачко мјесто за издавање непотврђених-ковертираних гласачких листића)

(1) На бирачким мјестима овлаштеним за издавање непотврђених-ковертираних гласачких листића у Федерацији БиХ и Републици Српској бирачки одбори пакују изборни материјал на сљедећи начин:

- a) у **ЗЕЛЕНУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) пребројане коверте с непотврђеним гласачким листићима и
 - 2) плата копија Обрасца за бројно стање БСН;
- б) у **ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) неискоришћене коверте са сетовима гласачких листића упаковане у оригиналне кутије и
 - 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и
- ц) у **ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БСН (оригинал у корицама),
 - 2) Записник (оригинал у корицама) и

3) списак бирача који имају право гласати непотврђеним гласачким листићима.

(2) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с непотврђеним гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСН (црвена копија),
- b) у коверту за предсједника изборне комисије ставља се Образац за бројно стање БСН (зелена копија) и
- c) извод из коначног Централног бирачког списка.

Члан 58.
(Мобилни тим)

(1) Мобилни тим пакује изборни материјал на сљедећи начин:

а) у **НАРАНЦАСТУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:

- 1) пребројане коверте са сетовима гласачких листића уvezане по основним изборним јединицама и
- 2) плава копија Обрасца за бројно стање БСМ;

б) у **ПРОВИДНУ ВЕЋУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:

- 1) неискоришћене коверте са сетовима гласачких листића упаковане у оригиналне кутије и
- 2) оштећене коверте са сетовима гласачких листића и

ц) у **ПРОВИДНУ МАЊУ ЗАШТИТНУ ВРЕЋУ** стављају се:

- 1) Образац за бројно стање БСМ (оригинал у корицама),
- 2) Записник (оригинал у корицама) и
- 3) извод из коначног Централног бирачког списка (за бираче који су везани за своје домове због старости, болести или инвалидитета и бираче који су затвореници или су везани за установе, а имају право гласати).

(2) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања коверти с гласачким листићима на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- a) у коверту за предсједника бирачког одбора ставља се Образац за бројно стање БСМ (црвена копија) и
- b) у коверту за предсједника изборне комисије ставља се Образац за бројно стање БСМ (зелена копија).

Члан 59.
(Бирачко мјесто у ДКП БиХ)

(1) Бирачки одбор на бирачком мјесту у ДКП БиХ пакује изборни материјал на начин утврђен у члану 56. овог правилника.

ГЛАВА IV. ИЗБОРНИ РЕЗУЛТАТИ

Одјељак А. Прелиминарни изборни резултати – члан 5.29 и 5.29а Изборног закона БиХ

Члан 60. (Први непотпуни прелиминарни резултати)

(1) Изборна комисија је обавезна са зелених копија утврђене изборне резултате са свих редовних бирачких мјеста за ниво власти из члана 38. став (1) тачка а) алинеја 1) или тачка б) алинеја 1), до 21,00 час унијети у ЈИИС апликацију. За остале нивое власти из члана 37. став (1) тачка а) алинеја 2), 3) и 4) или тачка б) алинеја 2), 3) и 4) овог правилника, изборна комисија утврђене изборне резултате са зелених копија достављених са редовних бирачких мјеста уноси у ЈИИС апликацију интензивно до 24.00 часа.

(2) За процес из става (1) овог члана, изборна комисија може ангажовати и овластити лица која ће са редовних бирачких мјеста преузети вјеродостојне изборне резултате од стране бирачког одбора, те ангажовати и овластити особље које ће вршити унос резултата избора о чему доноси посебно рјешење.

(3) Након завршене процедуре из става (2) овог члана, контролор изборних резултата изборне комисије врши контролу изборних резултата прописану у члану 64. овог правилника.

(4) На основи поступка утврђеног у ставу (1) и (2), овог члана, Централна изборна комисија БиХ, најкасније пет сати по затварању бирачких мјеста, у складу с чланом 5.29а Изборног закона БиХ, објављује прве непотпуне прелиминарне резултате с редовних бирачких мјеста.

(5) Изборна комисија је одговорна за тачност извјештаја које доставља Централној изборној комисији БиХ.

Члан 61. (Други непотпуни прелиминарни изборни резултати – члан 5.29 став (1) Изборног закона БиХ)

Изборна комисија, по истом поступку из члана 60. став (2), (3), (4) и (5) овог правилника наставља сукцесивно уносити изборне резултате у ЈИИС апликацију са зелених копија за ниво власти из члана 37. став (1) тачка а) алинеја 2), 3) и 4) или тачка б) алинеја 2), 3) и 4) овог правилника, а најкасније до 17.00 часова наредног дана.

Одјељак Б. Обједињени изборни резултати – члан 5.29 Изборног закона БиХ

Члан 62. (Обједињени изборни резултати)

(1) Након што од бирачких одбора преузме сву документацију и материјале за изборе изборна комисија утврђује обједињене изборне резултате гласања које је проведено на територији те основне изборне јединице за све нивое власти, и о томе сачињава записник

који се подноси Централној изборној комисији БиХ у року од 24 часа након затварања бирачких мјеста, најкасније до 19.00 часова, дан послије одржавања избора.

(2) Уколико изборна комисија није у могућности објединити утврђене изборне резултате због тога што бирачки одбор није правилно извршио бројање гласачких листића, или ради одступања која указују на нерегуларности предсједника и чланова бирачког одбора код бројања гласова, изборна комисија подноси извјештај Централној изборној комисији БиХ, са захтјевом за отварање вреће, како би се извршило правилно бројање гласачких листића у циљу правилног обједињавања утврђених изборних резултата. Централна изборна комисија БиХ на основи тог захтјева доноси наредбу о отварању вреће са гласачким материјалом и бројање гласачких листића у циљу правилног обједињавања утврђених изборних резултата.

(3) По добијању наредбе из става (2) овог члана, изборна комисија врши припреме за бројање гласачких листића, на начин да именује бирачки одбор који ће вршити бројање гласачких листића у циљу правилног обједињавања утврђених изборних резултата, обавијести писмено акредитиране посматраче, који имају право посматрати рад изборне комисије и бирачког одбора, о мјесту и времену наведеног бројања гласачких листића. Бројање гласачких листића ће изборна комисија организовати други дан послије одржавања избора у периоду од 09.00 часова до 16.00 часова, а бирачки одбор ће бројати гласачке листиће у складу са процедурома за бројање утврђеним у члановима 39, 40, 41. и 42. овог правилника. За потребе овог бројања гласачких листића изборна комисија ће бирачком одбору предати Записник о раду бирачког одбора и одговарајући образац за збирне резултате са комплетом помоћних образаца, уколико се броје гласачки листићи за ниво отворене листе. Централна изборна комисија БиХ ће, за потребе бројања гласачких листића из овог става, изборним комисијама доставити резервне количине образаца. Уколико резервни обрасци не буду искоришћени, изборне комисије су их обавезне вратити Централној изборној комисији БиХ са изборним материјалом.

(4) За потребе правилног обједињавања утврђених изборних резултата и бројање гласачких листића из става (3) овог члана, изборна комисија дужна је обезбиједити адекватан простор, са обученим и сертифицираним особљем и мјерама безbjедnosti. Изборна комисија доноси одлуку којом одлучује да ли ће процес бројања гласачких листића вршити бирачки одбор са тог бирачком мјеста или посебан тим.

(5) Све измене података изборна комисија је дужна изложити јавно, како би биле доступне јавности.

(6) Предсједник, а изузетно члан изборне комисије којег овласти предсједник, обавезан је доставити Централној изборној комисији БиХ све оригиналне обрасце са редовних бирачких мјеста, заједно са свим провидним пластичним врећама у којима су изводи из Централног бирачког списка, записници и помоћни обрасци за други круг бројања по кандидатима, најкасније 24 сата послије затварања бирачких мјеста у Главни центар за бројање. По завршеној процедуре правилног обједињавања утврђених изборних резултата из става (3) овог члана, а најкасније 3 (три) дана до 19,00 часова послије одржаних избора, изборна комисија доставља Централној изборној комисији БиХ све оригиналне обрасце са бројања гласачких листића и обједињавања утврђених изборних резултата упаковане у регистратор на начин прописан у члану 54. став (12) и члан 55. став (12) овог правилника.

(7) Обједињени изборни резултати гласања у основној изборној јединици уписују се у обрасце за збирне резултате ЗР (већински глас и отворена листа) на нивоу основне изборне јединице. Обрасци за збирне резултате на нивоу основне изборне јединице садрже све податке које садрже и обрасци за збирне резултате на редовним бирачким мјестима.

(8) Изборна комисија одмах, након пријема извода из коначног Централног бирачког списка за бирачко мјесто за издавање непотврђених гласачких листића из члана 23. став (2) овог правилника, уноси податке о бирачима који су гласали на овом бирачком мјесту у одговарајућу апликацију ЈИИС, те наведени извод доставља Централној изборној комисији БиХ путем факс-апарата или електронским путем.

(9) Изборна комисија, након пријема изборног материјала са свих бирачких мјеста на територији основне изборне јединице, а у року од 12 до 24 часа по затварању бирачких мјеста, предаје Централној изборној комисији БиХ заштитне вреће с гласачким листићима и материјалом који се броје у Главном центру за бројање (коверте с гласачким листићима бирача који су гласали у одсуству и непотврђеним гласачким листићима са свих бирачких мјеста у тој основној изборној јединици). Све заштитне вреће морају да буду запечаћене одговарајућим пластичним печатима на бирачким мјестима и јасно означене шифрама бирачких мјеста.

(10) Изборна комисија гласачке листиће с редовних бирачких мјеста и преостали изборни материјал предаје Централној изборној комисији БиХ почев од четвртог дана од дана избора, а најкасније до осмог дана након дана избора. Заšтитне вреће морају бити запечаћене одговарајућим пластичним печатима на бирачким мјестима и јасно означене шифрама нивоа и бирачких мјеста.

Одјељак Џ. ОБРАДА И КОНТРОЛА ИЗБОРНИХ РЕЗУЛТАТА

Члан 63. (Обрада изборних резултата)

(1) Централна изборна комисија БиХ врши контролу и обједињавања података са свих оригиналних образца резултата који се утврђују у Главном центру за бројање, док контролу резултата са редовних бирачких мјеста врши изборна комисија основне изборне јединице.

(2) Послове обједињавања и контроле изборних резултата из става (1) овог члана врши у Главном центру за бројање главни контролор, замјеник главног контролора и контролори за обраду, унос и потврду резултата, које именује Централна изборна комисија БиХ посебном одлуком, док контролу резултата са редовних бирачких мјеста врше контролори Центра за правилно обједињавање резултата које именује изборна комисија основне изборне јединице.

(3) Именовани из става (2) овог члана директно су одговорни Централној изборној комисији БиХ, односно изборној комисији основне изборне јединице.

Члан 64. (Контрола изборних резултата – члан 5.30 Изборног закона БиХ)

(1) Контрола достављених изборних резултата обавља се на основи провера тачности података који се обједињавају с образаца за збирне резултате гласања са свих бирачких мјеста и образаца за збирне резултате Главног центра за бројање:

- а) упоређивањем укупног броја потписа из Централног бирачког списка с укупним бројем гласачких листића у гласачким кутијама;
- б) систем већинског гласа, упоређивањем укупног броја гласова за свакога појединачног кандидата и укупног броја неважећих гласачких листића с укупним бројем издатих гласачких листића;
- ц) систем отворене листе, упоређивањем укупног броја гласова за сваки политички субјект и укупног броја неважећих гласачких листића с укупним бројем издатих гласачких листића и
- д) систем отворених листи, упоређивањем укупног броја гласова за свакога појединачног кандидата унутар једног политичког субјекта с укупним бројем гласова које је освојио тај политички субјект у целини.

(2) Ако се утврди да су тачни подаци уписаны у погрешна поља на обрасцу, као и погрешна сумирања предсједника и чланова бирачког одбора, именовани из члана 63. став (2) овог правилника имају овлашћења да изврше и овјере исправку погрешака у ЈИИС апликацији.

(3) Изузетно, уколико изборна комисија не поступи у складу са чланом 62. овог правилника, на захтјев главног контролора у Главном центру за бројање, Централна изборна комисија БиХ доноси закључак којим се наређује Главном центру за бројање правилно бројање гласова. Главни центар за бројање провјерава и броји важеће, неважеће и неискориштене гласачке листиће за ниво за који је донесен закључак.

Одјељак Д. Утврђивање изборних резултата – члан 5.29 Изборног закона БиХ

Члан 65. **(Утврђивање изборних резултата)**

Централна изборна комисија БиХ утврђује и објављује изборне резултате након обједињавања резултата гласања с редовних бирачких мјеста и резултата добијених преbroјавањем гласова у Главном центру за бројање најкасније 20 дана након одржавања избора.

Члан 66. **(Увид у објављене изборне резултате)**

Централна изборна комисија БиХ одмах по доношењу одлуке о објављивању изборних резултата, у детаљном табеларном приказу резултата гласања на нивоу бирачког мјеста по политичким субјектима и кандидатима ставља на располагање јавности путем интернет-странице Централне изборне комисије БиХ.

Одјељак Е. Потврђивање изборних резултата

Члан 67. **(Потврђивање изборних резултата – члан 5.32 Изборног закона БиХ)**

Централна изборна комисија БиХ потврђене изборне резултате, с расподијењем мандатима и именима кандидата унутар тих политичких субјеката објављује у службеним гласилима и средствима јавног информисања.

ДИО ТРЕЋИ – СПРОВОЂЕЊЕ ЛОКАЛНИХ ИЗБОРА

ГЛАВА V. ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ, ПРИМОПРЕДАЈА И НАЧИН ГЛАСАЊА

Члан 68. (Изборни материјал)

Централна изборна комисија БиХ за локалне изборе формираним бирачким мјестима обезбеђује изборни материјал који је прописан у члану 3. овог правилника за опште изборе.

Члан 69. (Примопредаја)

Примопредаја изборног материјала се врши по поступку утврђеном у члану 4. до 14. овог правилника.

Члан 70. (Гласање)

Гласање на локалним изборима се врши по процедуре утврђеној у члану 15. до 32. овог правилника.

Члан 71. (Први непотпуни прелиминарни резултати)

(1) Изборна комисија је обавезна да зелених копија утврђене изборне резултате са свих редовних бирачких мјеста за ниво власти из члана 73. став (1) тачка а) овог правилника, до 21.00 час унијети у ЈИИС апликацију. За остале нивое власти из члана 73. став (1) тачка б) овог правилника, изборна комисија утврђене изборне резултате са зелених копија достављених са редовних бирачких мјеста уноси у ЈИИС апликацију интензивно до 24.00 часа.

(2) За процес из става (1) овог члана, изборна комисија може ангажовати и овластити лица која ће са редовних бирачких мјеста преузети вјеродостојне изборне резултате од стране бирачког одбора, те ангажовати и овластити особље које ће вршити унос резултата избора о чему доноси посебно рјешење.

(3) Након завршене процедуре из става (2) овог члана, контролор изборних резултата изборне комисије врши контролу изборних резултата прописану у члану 64. овог правилника.

(4) На основу поступка утврђеног у ставу (1), (2), овог члана, Централна изборна комисија БиХ најкасније пет часова по затварању бирачких мјеста, у складу с чланом 5.29а Изборног закона БиХ, објављује прве непотпуне прелиминарне резултате с редовних бирачких мјеста.

(5) Изборна комисија је одговорна за тачност извјештаја које доставља Централној изборној комисији БиХ.

Члан 72.

(Други непотпуни прелиминарни изборни резултати – члан 5.29 став (1) Изборног закона БиХ)

Изборна комисија, по истом поступку из члана 71. став (2), (3), (4) и (5) овог правилника наставља сукцесивно уносити изборне резултате у ЈИИС апликацију са зелених копија за ниво власти из члана 73. став (1) тачка б) овог правилника, а најкасније до 10.00 часова наредног дана.

ГЛАВА VI. БРОЈАЊЕ ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА, ПАКОВАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА И ИЗБОРНИ РЕЗУЛТАТИ

Члан 73.

(Редослијед бројања гласачких листића)

Гласачки листићи за изборне нивое броје се сљедећим редослиједом:

- а) начелник општине, односно градоначелник града када се бира непосредно и
- б) општинско вијеће, односно скупштина општине, односно скупштина града.

Члан 74.

(Бројање гласачких листића)

Бројање гласачких листића се врши по процедуре утврђеној у члану 33. до 36, члану 40. став (2), члану 41. до 47. овог правилника.

Члан 75.

(Паковање изборног материјала – редовна бирачка мјеста)

(1) На редовним бирачким мјестима изборни материјал пакује бирачки одбор на начин утврђен одредбама овог члана.

(2) Гласачки листићи за начелника општине и градоначелника града пакују се у **СИВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) провидна пластична врећа у којој је коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР (већински глас) – плата копија.

(3) Гласачки листићи за општинско вијеће, скупштину општине, скупштину града и скупштину Брчко Дистрикта БиХ пакују се у **ПЛАВЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** тако што се у њих стављају:

- а) пребројани важећи гласачки листићи и неважећи гласачки листићи,
- б) провидна пластична врећа у којој је коверта с Обрасцем за збирне резултате ЗР (отворена листа) – плата копија.

(4) Неискоришћени и оштећени гласачки листићи за начелника општине, градоначелника града, општинско вijeće, скупштину општине, скупштину града и скупштину Брчко дистрикта БиХ пакују се у **ПРОВИДНЕ ВЕЋЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** по једна тако што се у њих стављају:

- а) неискоришћени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) и
- б) коверта упропаштени гласачки листићи.

(5) У **ПРОВИДНЕ МАЊЕ ЗАШТИТНЕ ВРЕЋЕ** пакују се:

- а) помоћни обрасци за бројање, који су кориштени за други круг бројања гласова по кандидатима;
- б) Записник – оригинал у корицама и
- ц) извод из коначног Централног бирачког списка за редовне бираче.

(6) Копије образца које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- а) у коверту за предсједника бирачког одбора стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – црвена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – црвена копија,
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – црвена копија;
- б) у коверту за предсједника изборне комисије стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – зелена копија,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – зелена копија,
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – зелена копија и
 - 4) Записник – зелена копија.

(7) Оригинал обрасце које је бирачки одбор користио током гласања и бројања гласачких листића на бирачком мјесту бирачки одбор пакује на сљедећи начин:

- а) у коверту А3 за Централну изборну комисију БиХ стављају се:
 - 1) Образац за бројно стање БС – оригинал у корицама,
 - 2) Образац за збирне резултате ЗР (већински глас) – оригинал у корицама и
 - 3) Образац за збирне резултате ЗР (отворена листа) – оригинал у корицама.

(8) Бирачки одбор сваку од наведених врећа означава црним маркером (напримјер: број бирачког мјesta 133A025 на два мјesta на заштитној врећи. Свака врећа мора бити чврсто затворена пластичним печатом чији се број уписује у одговарајућем обрасцу на предвиђеном мјесту.

(9) Изборна комисија је, по преузимању изборног материјала од бирачког одбора, обавезна да у достављене регистраторе и У-фолије пакује изборни материјал на начин да у једну У-фолију пакује цијели изборни материјал из става (7) овог члана. Тако формиране У-фолије пакује у регистраторе на којима мора бити исписано: код и назив општине, почетни и крајњи број бирачког мјesta, чије су У-фолије стављене у тај регистратор и редни број регистратора (напримјер: 133A, Нови Град Сарајево, 001-015, 1-9).

(10) Одредбе става (2) овог члана не примјењују се за бирачке одборе у Брчко дистрикту БиХ јер се градоначелник Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине не бира директно.

Члан 76.
(Паковање након бројања и обједињавања)

(1) Бирачки одбор или тим из члана 62. став (4) овог правилника изборни материјал пакује на начин како је прописано овим правилником, и то у исту врећу, заједно са печатом којим је бирачки одбор претходно запечатио ту врећу.

(2) Бирачки одбор или тим врећу из става (1) овог члана печати новим печатом чији је број уписан на оригиналном обрасцу којег је тим преbroјao.

Члан 77.
(Паковање изборног материјала на другим бирачким мјестима)

Изборни материјал на бирачким мјестима за гласање у одсуству, за издавање непотврђених-ковертованих гласачких листића и мобилним тимовима се пакује на начин утврђен у члану 56. до 58. овог правилника.

Члан 78.
(Изборни резултати)

Поступак за изборне резултате на општим изборима прописан у члану 60. до 67. овог правилника примјењује се и на изборне резултате на локалним изборима.

ДИО ЧЕТВРТИ – ПРИЈЕВРЕМЕНИ, ПОНОВЉЕНИ И ОДГОЂЕНИ ИЗБОРИ

ГЛАВА VII. ПРИЈЕВРЕМЕНИ ИЗБОРИ – члан 14.3 став (1) Изборног закона БиХ

Члан 79.
(Примјена)

Пријевремени избори за органе власти у Босни и Херцеговини спроводе се у складу са Изборним законом БиХ, посебним прописима којима су регулисани пријевремени избори за избор поједињих органа власти и по процедури утврђеној у овом правилнику.

Члан 80.
(Рокови изборних активности)

Рокове изборних активности за пријевремене изборе утврђује Централна изборна комисија БиХ посебним Упутством о роковима изборних активности за одржавање пријевремених избора.

Члан 81.

(Пријава политичких партија и независних кандидата који су учествовали на редовним изборима)

(1) Политичке партије и независни кандидати који су били овјерени за учествовање на посљедњим редовним изборима не морају поновно подносити цјелокупну потребну документацију за овјеру учешћа на пријевременим изборима, већ се пријава с документацијом која је поднесена за редовне изборе прихвати уз подношење новог попуњеног обрасца њихове пријаве.

(2) Политичке партије и независни кандидати који су овјерени на посљедњим редовним изборима за општинског начелника нису у обавези прикупити потписе подршке нити извршити уплату таксе за учествовање на пријевременим изборима.

(3) Политичке партије које нису биле овјерене за учествовање на посљедњим редовним изборима за општинског начелника, а биле су овјерене за општинско/градско вијеће нису у обавези прикупити потписе подршке, али су обавезне извршити уплату таксе за учествовање на пријевременим изборима.

Члан 82.

(Пријава политичких партија и независних кандидата који нису учествовали на редовним изборима)

(1) Политичке партије и независни кандидати који нису учествовали на посљедњим редовним изборима уз пријаву учествовања на пријевременим изборима подносе сљедећу документацију:

- a) Рјешење о упису у регистар код надлежног тијела, уколико је рјешење старије од 60 дана доставити и извод из судског регистра који није старији од 60 дана у складу са чланом 4.3 Изборног закона БиХ (подносе само политичке странке);
- б) потписе подршке у складу с чланом 4.4 Изборног закона БиХ;
- ц) изјаву прописану чланом 1. 6 и 1.13 Изборног закона БиХ;
- д) доказ о уплаћеном новчаном износу таксе за овјеру у складу са чланом 4.16 Изборног закона БиХ и
- е) финансијски извјештај који обухвата период три (3) мјесеца прије подношења пријаве у складу са чланом 15.1 Изборног закона БиХ.

(2) Политичке партије и независни кандидати који нису учествовали на редовним изборима дужни су уплатити таксу за овјеру учествовања на пријевременим изборима у износу прописаном чланом 4.16 Изборног закона БиХ.

Члан 83.

(Пријава коалиција)

Све коалиције које су овјерене на посљедњим редовним изборима за општинског начелника не морају да врше додатну пријаву већ само потврде ранију пријаву, подношењем новог попуњеног обрасца пријаве.

Члан 84.
(Бирачи уписани у Централни бирачки списак)

- (1) Сви бирачи који су уписани у Централни бирачки списак могу гласати на пријевременим изборима.
- (2) Централна изборна комисија БиХ ће образац пријаве за гласање путем поште за нове регистранте објавити на званичној интернет-страници Централне изборне комисије БиХ и доставити их свим ДКП-има Босне и Херцеговине у иноземству.
- (3) Бирачима који имају статус расељеног лица остаје изражена бирачка опција коју су имали на задњим спроведеним редовним изборима.

Члан 85.
(Обавјештење бирачима)

Изборна комисија која проводи пријевремене изборе обавезна је прослиједити изборним комисијама на чијем подручју се налазе бирачи који су уписани у извод из Централног бирачког списка за расељена лица БиХ списак расељених лица с податком где и на којем бирачком мјесту могу да остваре своје бирачко право. Изборна комисија на чијем подручју се налазе расељена лица дужна је на пригодан начин и правовремено обавијестити та лица где и на који начин ће гласати.

Члан 86.
(Главни центар за бројање)

Централна изборна комисија БиХ може да посебном одлуком формира Главни центар за бројање за сваке пријевремене изборе. Истом одлуком се утврђују послови који се обављају у Главном центру за бројање, локација на којој се успоставља Главни центар за бројање и одређује временски период у којем ће радити Главни центар за бројање.

ГЛАВА VIII. ПОНОВЉЕНИ ИЗБОРИ – члан 14.1 Изборног закона БиХ

Члан 87.
(Процедура)

- (1) Уколико Централна изборна комисија БиХ установи да је за вријеме гласања или бројања гласачких листића дошло до неправилности које могу утицати на резултате избора и поништи изборе у изборној јединици или на неком бирачком мјесту, спроводе се поновљени избори.
- (2) Поновљени избори проводе се на основи истих кандидатских листи и истих извода из Централног бирачког списка који су кориштени на поништеним изборима.
- (3) Централна изборна комисија БиХ одређује дан одржавања поновљених избора, а најкасније 14 дана од дана правоснажности одлуке Централне изборне комисије БиХ о поништењу избора.

(4) Поновљени избори проводе се на истој локацији бирачког мјеста и по процедуре прописаној у Дијелу II. овог правилника.

ГЛАВА IX. ОДГОЂЕНИ ИЗБОРИ – члан 14.2 Изборног закона БиХ

Члан 88.

(Поступак спровођења)

(1) Уколико у некој изборној јединици или бирачком мјесту гласање није обављено оног дана који је утврђен за гласање, проводе се одгођени избори.

(2) На основу чињеница које указују да изборе није могуће спровести у складу с одредбама Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ доноси одлуку о одгађању избора на одређеном бирачком мјесту или у изборној јединици, а најкасније 30 дана од дана који је одређен за гласање на редовним изборима.

(3) Одгођене изборе расписује Централна изборна комисија БиХ.

(4) Одгођени избори у правилу се проводе у року од седам дана, а најкасније 30 дана од дана који је одређен за гласање на редовним изборима.

(5) Одгођени избори се спроводе по процедуре прописаној у Дијелу II. овог правилника.

ДИО ПЕТИ – ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.

(Измјена законске регулативе)

Уколико се измјени законска регулатива по питању процедуре прописаних овим правилником, Централна изборна комисија БиХ ће донијети измјене и допуне овог правилника или нови правилник како би се усагласиле процедуре са новом законском регулативом.

Члан 90.

(Шематски приказ)

Шематски прикази начина паковања изборног материјала су саставни дио овог правилника.

Члан 91.

(Обрасци)

Саставни дио овог правилника су:

- а) Записник о раду бирачког одбора – ЗАРБО,
- б) Образац за бројно стање БС – редовно бирачко мјесто,
- ц) Образац за бројно стање БСО – бирачко мјесто за гласање у одсуству (који се користи и у ДКПБиХ),

- д) Образац за бројно стање БСН – бирачко мјесто за гласање непотврђеним гласачким листићима,
- е) Образац за бројно стање БСМ – мобилни тим,
- ф) Образац за збирне резултате ЗР – већински глас (за бирачко мјесто, за Главни центар за бројање и изборну комисију),
- г) Образац за збирне резултате ЗР – отворена листа (за бирачко мјесто, за Главни центар за бројање и изборну комисију),
- х) Помоћни образац за бројање,
- и) Обрасци изгледа коверти за непотврђене-ковертиране гласачке листиће и за мобилне тимове,
- ј) Примопредајни обрасци ПО и
- к) Примопредајни образац БО-ИК.

**Члан 92.
(Престанак примјене)**

Ступањем на снагу овог правилника престаје примјена Правилника о начину спровођења избора у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 37/14), Правилника о измјени Правилника о начину спровођења избора у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 38/14), Правилника о измјенама и допунама Правилника о начину спровођења избора у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 32/16), Правилника о начину спровођења избора у Босни и Херцеговини – прецишћени текст (“Службени гласник БиХ”, број 32/16), Правилника о допуни и измјени Правилника о начину спровођења избора у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 43/16) и Правилника о измјени Правилника о начину спровођења избора у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 9/17).

**Члан 93.
(Ступање на снагу и објављивање у службеним гласилима)**

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у “Службеном гласнику БиХ”, а објавиће се и у “Службеним новинама Федерације БиХ”, “Службеном гласнику РС”, “Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ” и на интернет-страници Централне изборне комисије BiH www.izbori.ba.

Број: 05-1-02-2-464-1/18
Сарајево, 26.04.2018. године

